

24. Berga, Trosa sn, Hölebo hd.

Pl. 21.

Litteratur: L. 2056; N. Sjöborg, Saml. f. Nord. fornälskare III, s. 120, fig. 172, 173; Stephens, ONRM. I, 176, III, 29; Bugge, Tidskr. f. Fil. VII, 218, 244 f., 313 f., VIII, 193, X, 84, 97, 101; Aarb. f. nord. Oldk. 1867, 53; 1868, s. 65, 71 f.; 1870, 203; 1884, 92, 94; Wimmer, Runinskr. Opr. 93, 98, 132, 137; Die Runenschrift, s. 149, 155 anm., 160, 165, 303; F. Burg, Die älteren nord. Runeninschr. s. 98.

Runstenen återupptäcktes 1861 och står nu rest norr om Berga i Mellangärdet vid gårdesgården till en beteshage.

Ämnet är gråsten, höjden 1,50 m, bredden vid foten 1,10 m, tangerande toppen av runorna **fino** 50 cm.

Inskriften utgöres av två rader runor utan infattningslinjer. Den övre raden är vågrät, runorna läsas från höger åt vänster och utgöres av kvinnonamnet **fino**, fvn. *Finna*. 1 f är 11,5 cm lång, de övriga avtagande i höjd. På 1 f är övre bistaven 3 cm, den nedre 3,5 cm, når alltså icke upp i jämnhöjd med den övre, från vilken den divergerar. Efter **fino** finnes intet skiljetecken, ty en grop på dess plats kan icke vara huggen.

Den nedre raden runor är ristad uppifrån nedåt, läses likaledes från höger till vänster och utgöres av mansnamnet **saligastir**, med runor från 9—12,5 cm, följt av en huggen punkt i jämnhöjd med bistavarnas utgångspunkt i Y R. Det första s har fyra avdelningar, det sista tre; på Y R är staven något mer än 1 cm högre än bistavarna. Med **saligastir** jämför Bugge appellativet ags. *selegyst* Beow. 1545 »hospes in aula receptus», fvn. *Sal-dís*, -garðr, -gerðr, -ný och en av saliske lagens stiftare *Sala*- 1. *Sali-gast*.

Inskriften **fino saligastir** nämner alltså en kvinna och en man, *Finnō* och *Saligastir*, troligen man och hustru, som stått i något förhållande till stenen. Sannolikt är det de avlidna, över vilka stenen är rest, och icke de, som rest stenen. Jfr hurusom på N. æ. I. 19 Kjolevig-stenen den avlidne sonen nämnes först för sig i särskild rad och i de följande fadern nämner sig hava höglagt honom, ävensom M. Olsen, *Bergens museums Aarbok* 1911, nr 11, s. 25 ff. G. Stephens, ONRM. III, s. 29 ifrågasätter, att den ena maken dött först och fått sitt namn hugget på stenen och att det andra namnet inhuggits, först då även den efterlevande dött. Det vore väl i så fall mannen, som dött först, vars namn står längs stenens mitt och har längre runor, varemot **fino** undanskjutits åt toppen av stenen.

25. Långbro, Trosa sn, Hölebo hd.

Pl. 21.

Litteratur: B. 783; L. 848; Boije, Sv. fornminnesför. tidskr. V, s. 145.

Runstenen står på en hög backe vid västra vägkanten nedanför den ett stycke från östra vägkanten belägna Långbro.

Ämnet är gråsten, höjden är 1,37 m, bredden vid foten 1 m, slingans bredd 8 cm. Det i B. 783 som löst betecknade stycket är nu borta och saknades, säger Boije, redan år 1828 enligt uppgift av Ljung 3—232678. *Södermanlands runinskrifter*.